

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1992

ΚΕΝΤΡΟΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

Συνοπτική έκθεση πεπραγμένων τοῦ ἔτους 1992

Κύριε Γενικὲ Γραμματέα,

Ἔχομε τὴν τιμὴ νὰ σᾶς ὑποβάλωμε τὰ πεπραγμένα τοῦ Κέντρου τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1992:

Α'. Σύνταξη τοῦ λεξικοῦ. Κατὰ τὸ πρῶτο τρίμηνο τοῦ 1992 οἱ ἐρευνητὲς τοῦ Κέντρου ἀσχολήθησαν μὲ τὴν ἀνασύνταξη ἢ σύνταξη ἐξ ὑπαρχῆς λημμάτων πού θὰ ἀποτελέσουν τὸν ΣΤ' τόμο τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ. Συγκεκριμένα τὸ ὑλικὸ ἔχει κατανεμηθεῖ ὡς ἐξῆς:

1) Σειρὲς πού ἔχουν προσυνταχτεῖ ἀλλὰ χρειάζονται ἀναθεώρηση καὶ προσθήκες γιὰ νὰ πάρουν τὴν τελικὴ μορφή γιὰ τὸ τυπογραφεῖο ἀνατέθηκαν σὲ παλαιότερους ἐρευνητὲς: α) Γιακουμάκη Ἐλευθερία: **δεντρούλι-δερμωνιστός.** Ἔχει δώσει τελικὴ μορφή μέχρι τὸ λῆμμα **δένω.**

β) Κατσουλέας Σταῦρος: **δερμονοκοσκινὰς-δευτεροδιαγέρνω :** Ἔχει δώσει τελικὴ μορφή μέχρι τὸ λῆμμα **δέσποινα.**

γ) Μπασέα-Μπεζαντάκου Χριστίνα: **δευτεροϊούλης-δησόφρυδος:** Ἔχει δώσει τελικὴ μορφή μέχρι τὸ λῆμμα **δευτεροτάξιδο.**

2) Σειρὲς στὶς ὁποῖες δὲν ὑπάρχει σύνταξη ἢ, ἂν ὑπάρχει, εἶναι ὑποτυπώδης δόθηκαν στοὺς νεώτερους ἐρευνητὲς, μὲ τὴν προοπτικὴ νὰ ἀνασυνταχτοῦν ἀργότερα: α) Νάκας Ἀθανάσιος: **δεκάμετρο-δεσμός.** Ἔχει συντάξει μέχρι τὸ λῆμμα **δεκαοχτώ.**

β) Ἀφρουδάκης Ἀγγελος: **δέ-δεκάλιτρο**. Ἔχει συντάξει μέχρι τὸ λήμμα **δειλινός**.

γ) Τσουκνίδας Γεώργιος: **διά-διαβολόγυφος**. Ἔχει ἀνασυντάξει μέχρι τὸ λήμμα **διαβάζω** καὶ ἔχει προχωρήσει καὶ σὲ ἀρχικὸ ἔλεγχο περαιτέρω λημμάτων.

δ) Μουτζούρης Νικόλαος: **δὲ-δεντρολάκι**. Ἔχει κάνει ἀρχικὴ σύνταξη ὀλοκληρησ τῆς σειρᾶς.

Κατὰ τὴν πορεία τῶν ἐργασιῶν διαπιστώθηκαν προβλήματα ὀργάνωσης τοῦ Ἀρχείου τοῦ Κέντρου μὲ τὴν προοπτικὴ μηχανογράφησης τοῦ ὑλικοῦ. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ καὶ ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Κέντρου ἀνατέθηκαν καὶ ἄλλες ἐργασίες στοὺς ἐρευνητές, περιορίστηκε ἀπὸ τὸν Ἀπρίλιο καὶ μετὰ ἡ σύνταξη τοῦ Λεξικοῦ καὶ δόθηκε ἰδιαίτερη ἔμφαση στὶς ἐργασίες ἀναδιοργάνωσης τοῦ Ἀρχείου τοῦ Λεξικοῦ.

Κατὰ τὰ τελευταῖα ὀκτώ ἔτη ἀπὸ τὸ 1984 καὶ ἐξῆς τυπώθηκαν δύο ὀγκωδέστατοι τόμοι τοῦ Λεξικοῦ, ποὺ περιέχουν τὰ λήμματα γεροδέματος-δαχτυλωτός. Οἱ ἐργασίες ἀνασύνταξης τῶν ὑπὸ ἔκδοση σειρῶν καὶ οἱ διορθώσεις τῶν τυπογραφικῶν δοκιμίων ἀπασχόλησαν καθ' ὀλοκληρίαν τοὺς λίγους ἐρευνητὲς τοῦ Κέντρου ἀκόμη καὶ σὲ κατ' οἶκον ἐργασία, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἀνασταλεῖ κάθε ἐργασία σχετικὴ μὲ τὴν ἀναδιοργάνωση καὶ μὲ τὸν ἐμπλουτισμὸ τοῦ Ἀρχείου.

Ἐπειδὴ ἡ μηχανογράφηση τοῦ Κέντρου δὲν ἔχει προχωρήσει, ἀμέσως μετὰ τὴν ἀναδιοργάνωση τοῦ Ἀρχείου, ποὺ ὑπολογίζουμε ὅτι θὰ περατωθεῖ στὸ τέλος Ἰανουαρίου 1993, οἱ ἐρευνητὲς θὰ συνεχίσουν τὴν σύνταξη τῶν λημμάτων, ὥστε νὰ συνεχιστεῖ ἔστω καὶ μὲ βραδύτητα ἡ προετοιμασία τοῦ ΣΤ' τόμου, ἐκτὸς ἐὰν ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Κέντρου ἀποφασίσει ἄλλως.

Συνοπτικά: συνεχίστηκε ἡ προετοιμασία τοῦ ΣΤ' τόμου τοῦ Λεξικοῦ, παράλληλα ὅμως ἀναδιοργανώνεται καὶ ἐμπλουτίζεται τὸ Ἀρχεῖο. Στόχος τῶν ἐρευνητῶν εἶναι ἡ συνέχιση τῆς σύνταξης μέχρι τὴν ὀλοκλήρωση τοῦ ΣΤ' τόμου, ἀν δὲν ἀποφασίσει ἄλλως ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ.

Β'. Ἀναδιοργάνωση τοῦ Ἀρχείου. Μὲ πρόταση τοῦ κ. Ι. Καζάτζη προγραμματίστηκαν οὐσιαστικὲς ἐργασίες ποὺ θὰ βοηθήσουν στὴ μελλοντικὴ μηχανοργάνωση τοῦ Κέντρου: α) καθαρίζεται τὸ λημματολόγιο τοῦ Ἀρχείου ἀπὸ τὴν ἀποσπασμένη στὸ Κέντρο φιλόλογο Μαρία Σπυριδωνίδου-Σκαρσουλῆ. Ἡ δομὴ τῆς βάσης δεδομένων ἔχει διαμορφωθεῖ καὶ ἡ τροφοδοσία συνεχίζεται. Ἡ καταχώρηση τοῦ ὑλικοῦ (λήμματα **δε-διάζυγος**) κάνει φανερὰ πλέον τὰ προβλήματα ποὺ ἔχει τὸ Ἀρχεῖο καὶ μᾶς ἔχει ὀδηγήσει σὲ οὐσιαστικὲς σκέψεις γιὰ τὴν ἐπίλυσή τους.

β) Ἐγινε ἀναθεώρηση καὶ συμπλήρωση τῶν τοπωνυμίων (βραχυγραφιῶν) τοῦ Λεξικοῦ, ὥστε νὰ ἀποφευχθοῦν τὰ οὐσιαστικὰ λάθη τῶν ἤδη τυπωμένων τόμων,

ἀπὸ τὴν ἐρευνήτρια Χριστίνα Μπασέα-Μπεζαντάκου καὶ τὴν φιλόλογο Μαρία Σπυριδωνίδου-Σκαρσουλῆ. Τὸ ὕλικό ἔχει μηχανογραφηθεῖ καὶ εἶναι ἕτοιμο γιὰ τὴν ἔκδοση τοῦ ΣΤ' τόμου τοῦ Λεξικοῦ.

γ) Μὲ πρόταση τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κέντρου ἔγινε ἀξιολόγηση τῶν χειρογράφων τῆς Μακεδονίας ἀπὸ ὅλους τοὺς ἐρευνητὲς τοῦ Κέντρου. Τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς τῆς ἐργασίας ἔχουν ἐκτενῶς ἀναφερθεῖ σὲ σχετικὴ ἔκθεση καὶ ἀποτελοῦν ἀφετηρία μελλοντικῆς ἐπέκτασης στὰ ὑπόλοιπα χειρόγραφα τοῦ Κέντρου, μὲ ἀπώτερο σκοπὸ τὸν ἔλεγχο τῶν δυνατοτήτων τοῦ Ἀρχείου ὡς πρὸς τὴν ἔκταση καὶ ποιότητα τοῦ περιεχομένου ὕλικου.

Ἡ ἀξιολόγηση τῶν χειρογράφων ἔχει ἐπίσης μηχανογραφηθεῖ καὶ ἔτσι, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν μηχανογράφηση τῶν τοπωνυμίων μποροῦμε νὰ ἔχουμε εἰκόνα τῆς ποιότητας καὶ ποσότητας διαλεκτικοῦ ὕλικου ἀπὸ κάθε περιοχὴ τῆς Μακεδονίας.

Β' 1. Ἡ χρῆση τῶν ὑπολογιστῶν. i: Στὸ λεξικό.

α) Στὸν ἓνα ὑπολογιστὴ ἔγινε μεταφορὰ τῶν δεδομένων τοῦ λημματολογίου ἀπὸ τὸ πολυτονικὸ στὸ μονοτονικὸ σύστημα γραφῆς, διότι οἱ μέχρι τῶρα δυνατότητες τῶν ὑπολογιστῶν δὲν μᾶς ἐπιτρέπουν τὴν ἀπόλυτη ἀλφαβητικὴ ταξινομήση, ἂν τὸ ὕλικό δίδεται στὸ πολυτονικόν. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ Λεξικὸ συντάσσεται στὸ πολυτονικὸ καὶ εἶχε γίνῃ προμήθεια εἰδικοῦ προγράμματος, ἄρχισε ἡ καταγραφή στὸ πολυτονικόν. Στὴν πορεία διαπιστώθηκε ἡ ἀδυναμία ταξινομήσης καὶ ἀναγκαστήκαμε νὰ μεταφέρουμε πάλι τὸ ὕλικό στὸ μονοτονικόν. Ἄν δημιουργηθεῖ διορθωτικὸ πρόγραμμα τῆς ἀλφαβητικῆς κατάταξης στὸ πολυτονικὸ σύστημα γραφῆς, εἶναι ἐφικτὴ ἡ ἀντίστροφη μεταφορὰ, χωρὶς νὰ καταστραφοῦν τὰ δεδομένα.

β) Μὲ τὴν ἐμπειρία τῶν ἀναγκῶν τοῦ συγκεκριμένου Λεξικοῦ τροποποιήθηκε ἡ δομὴ τοῦ λημματολογίου σὲ δύο πεδία.

γ) Ἐγίνε περιγραφή τῆς δομῆς καὶ τῶν δυνατοτήτων τοῦ λημματολογίου.

δ) Ἐγίνε κωδικοποίηση τῶν αἰτουμένων σὲ κάθε λῆμμα πληροφοριῶν καὶ ἡ προσπάθεια προσαρμογῆς τους στὶς δυνατότητες τοῦ ὑπολογιστῆ.

Ἡ ἐργασία μας ἔδωσε μιὰ πρώτη εἰκόνα τῆς συνεργασίας τοῦ ὑπολογιστῆ μὲ τίς ἀνάγκες σύνταξης τοῦ Λεξικοῦ.

ε) Γιὰ τὴν ἀναδιοργάνωση τοῦ Ἀρχείου προαναφέραμε τὴν κατάρτιση βάσης δεδομένων τοπωνυμίων καὶ ἀξιολόγησης χειρογράφων Μακεδονίας.

ii: Στὸ Ἀρχεῖο Τοπωνυμίων.

Ὁ ἐρευνητὴς τοῦ Κέντρου τοῦ Λεξικοῦ καὶ ὑπεύθυνος τοῦ προσαρτημένου

Ἀρχείου Τοπωνυμίων, παράλληλα με τις άλλες έργασίες τοῦ Κέντρου συνέχισε τὴν τροφοδότηση τοῦ τοπωνυμικοῦ ὑλικοῦ τῶν χειρογράφων τοῦ Κέντρου σὲ σχετικὴ βάση δεδομένων πού ἔχει δημιουργηθεῖ στὸν Η.Υ.

Συγκεκριμένα προστέθηκαν 4.900 περίπου τοπωνύμια ἀπὸ τις ἐπαρχίες Φθιώτιδας (τοῦ ὁμωνύμου νομοῦ) καὶ Πάλης, Σάμης καὶ Κραναίας (τοῦ νομοῦ Κεφαλληνίας).

Ἡ τροφοδότηση τοῦ ὑλικοῦ τῆς Φθιώτιδας (7.700) τοπωνύμια ἔχει ὀλοκληρωθεῖ, τὸ ὑλικὸ ἔχει ἐλεγχθεῖ καὶ ὀργανωθεῖ με ἐνοποιήσεις, διορθώσεις καὶ δημιουργία πινάκων (indexes). Τὸ ὑλικὸ αὐτὸ βρίσκεται τώρα τυπωμένο (σὲ πρὸχειρ μορφή ἀπὸ τὸν ἐκτυπωτὴ τοῦ Κέντρου) σὲ ἓνα σῶμα 350 σελίδων πού μπορεῖ νὰ ἀποτελέσει «πιλότο» γιὰ άλλες ὁμοειδεῖς ἐργασίες.

Ἡ τροφοδότηση ὑλικοῦ ἀπὸ τὸ νομὸ Κεφαλληνίας συνεχίζεται.

Συνοπτικά: Χρησιμοποιοῦντο οἱ ὑπολογιστὲς σὲ προκαταρκτικὲς ἐργασίες καὶ μηχανογραφήθηκαν α) τμῆμα τοῦ ἐνιαίου λημματολογίου, β) ἀναθεωρημένοι πίνακες τῶν τοπωνυμικῶν πληροφοριῶν πού χρησιμοποιοῦμε στὴ σύνταξη τοῦ Λεξικοῦ, γ) ἐμπλουτίστηκε ἡ βάση δεδομένων τοῦ Ἀρχείου τοπωνυμίων, με ὑλικὸ 4.900 λημμάτων. Τὰ ταξινομημένα δεδομένα εἶναι οὐσιαστικὴ βοήθεια γιὰ περαιτέρω ἐπισημονικὴ ἐπεξεργασία τοῦ ὑλικοῦ.

Γ'. Ἀναμόρφωση τοῦ ἀρχείου. Ἦδη με τὴ μεταφορὰ τοῦ Κέντρου στὴ Λεωφόρο Συγγροῦ εἶχαν γίνεῖ παρατοποθετήσεις στὸ Ἀρχεῖο καὶ εἶχε διασαλευθεῖ ἡ ἀπόλυτη κατάταξη πού εἶναι βασικὴ προϋπόθεση γιὰ τὴν λεξικογραφικὴ ἐργασία. Με τὴν προοπτικὴ μηχανογράφησης τοῦ ὑλικοῦ, διαπιστώσαμε ὅτι ἀπαραιτήτως πρέπει νὰ ἀναμορφωθεῖ τὸ Ἀρχεῖο. Σήμερα με τὴν ἀπόσπαση τριῶν φιλόλογων ἀπὸ τὴ Μέση Ἐκπαίδευση ἔχουμε τὴν δυνατότητα νὰ τὸ ἀναμορφώσουμε, νὰ ἐπαναφέρουμε τὴν ἀπόλυτη κατάταξη, νὰ συγχωνεύσουμε τὸ τεράστιο ὑλικὸ πού ἔχει μείνει ἔξω ἀπὸ τὸ ἀρχεῖο λόγω τῆς σύνταξης καὶ ἐκτύπωσης τῶν δύο προαναφερθέντων τόμων. Τισ ἐργασίες αὐτὲς ἔχουν ἀναλάβει οἱ ἀποσπασμένοι εἰς τὸ Κέντρο φιλόλογοι καὶ οἱ δύο γραφεῖς οἱ ὁποῖοι γνωρίζουν καλῶς ὅλα τὰ βοηθητικὰ στάδια ἐργασίας.

1) Λημματογράφηση. Οἱ ἐρευνητὲς ἔχουν ἀναλάβει τὴν λημματογράφηση τῶν δελτίων πού ἔχουν καταγραφεῖ τὰ τελευταῖα ὀκτὼ χρόνια. Μέχρι τὸ τέλος Ἰανουαρίου θὰ ἔχει περατωθεῖ ἡ λημματογράφηση. Τισ περαιτέρω ἀρχεϊακὲς ἐργασίες θὰ συνεχίσουν τὸ προσωπικὸ πού ἔχει ἀποσπασθεῖ μαζί με τοὺς γραφεῖς.

2) Ἀποδελτίωση. Συνεχίζεται ἡ ἀποδελτίωση τῶν χειρογράφων ἀπὸ τοὺς γραφεῖς καὶ ἀποσπασμένους φιλόλογους. Γιὰ τὴν ἀποδελτίωση κειμένων καὶ ἐτυμο-

λογικῶν πληροφοριῶν ἀπὸ ἐπιστημονικὰ περιοδικὰ ἐλπίζουμε ὅτι θὰ διευκολυνθοῦμε μελλοντικὰ ἀπὸ τὴν προμήθεια ἑνὸς scanner.

Συνοπτικά : Ἀναμορφώνεται τὸ ἀρχεῖο καὶ ἐμπλουτίζεται μὲ ληματογράφηση (ἀπὸ τοὺς ἐρευνητὲς) καὶ μὲ ἀποδελτίωση, κατάταξη καὶ συγχώνευση (ἀπὸ τοὺς ἀποσπασμένους καὶ τοὺς γραφεῖς τοῦ Κέντρου).

Δ'. Γλωσσικὲς ἀποστολές. Μὲ ἔλεγχο τῶν ἀναγκῶν τοῦ Κέντρου ὁργανώθηκαν καὶ ἐκτελέστηκαν ἀπὸ τοὺς ἐρευνητὲς τοῦ Κέντρου γλωσσικὲς ἐρευνητικὲς ἀποστολές στὶς παρακάτω περιοχές:

Γιακουμάκη Ἐλευθερία στὸ νομὸ Φλωρίνης,

Κατσουλέας Σταῦρος στὸ νομὸ Καστοριάς,

Μπασέα-Μπεζαντάκου Χριστίνα στὴν ὄρεινὴ Βόρεια Εὐβοία,

Νάκας Ἀθανάσιος στὴ νῆσο Λέρο,

Ἀφρουδάκης Ἀγγελος στὴ νῆσο Κεφαλληνία γιὰ συλλογὴ τοπωνυμικοῦ ὕλικου,

Τσουκνίδας Γεώργιος στὴν περιοχὴ Δομοκοῦ,

Μουτζούρης Νικόλαος στὸ νομὸ Ἀχαΐας καὶ κατόπιν ἐπιτόπιας ἐρεύνης διαπίστωσε ὅτι πρέπει νὰ συλλέξει ὕλικὸ ἀπὸ τὴν περιοχὴ Γορτυνίας,

Σπυριδωνίδου-Σκαρσουλῆ Μαρία στὸ νομὸ Πέλλης.

Ε'. Ἐπιστημονικὲς ἄδειες. Μετὰ τὴν ἔνταξη τῶν ἐρευνητῶν σὲ βαθμίδες δὲν χορηγήθηκαν ἐπιστημονικὲς ἄδειες στοὺς ἐρευνητὲς. Κατόπιν ἐγκρίσεως τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπιστημονικὴ ἄδεια ἔλαβαν οἱ : α) Νικόλαος Μουτζούρης, ποὺ ἀσχολήθηκε μὲ τὴ μελέτη τῶν ἀρχαϊκῶν γλωσσικῶν ἐπιβιώσεων στὸ ἴδιωμα τῆς Γορτυνίας, καὶ β) Μαρία Σπυριδωνίδου-Σκαρσουλῆ, φιλόλογος ἀποσπασμένη στὸ Κέντρο, ποὺ ἀσχολήθηκε μὲ τὴν κριτικὴ ἔκδοση καὶ τὸν ἐρμηνευτικὸ ὑπομνηματισμὸ τοῦ ἀνεκδότου ἀποσπάσματος ἑνὸς λεξικοῦ ὅπως αὐτὸ παραδίδεται σὲ δύο κώδικες (Παρισιοῦ καὶ Νεαπόλεως).

ΣΤ'. Λεξικογραφικὸν δελτίον. Τὸ Κέντρο κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1992 ἄρχισε νὰ τυπώνει τὸ ΙΗ' τόμο τοῦ Λεξικογραφικοῦ Δελτίου, περιοδικῆς ἔκδοσης τοῦ Κέντρου, μὲ τὴν ἐπιμέλεια Ἐπιτροπῆς ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸν ἐπόπτη τοῦ Κέντρου Νικόλαο Κονομῆ καὶ ἀπὸ τρεῖς ἐρευνητὲς τοῦ Κέντρου. Ὁ ὑπὸ ἔκδοση τόμος θὰ περιέχει ἐργασίες ὅλων τῶν ἐρευνητῶν τοῦ Κέντρου. Σκοπὸς τοῦ Κέντρου εἶναι νὰ συνεχίσει τὴν κατ' ἔτος ἔκδοση καὶ γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ ἔχει προγραμματίσει τὴν προκήρυξη τοῦ ΙΘ' τόμου.

Ζ'. Βιβλιοθήκη. Κατά τὸ ἔτος 1992 τὸ Κέντρο τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ ἀπόκτησε τριάντα δύο βιβλία μόνο, τέσσερα ἀπὸ ἀγορὰ καὶ εἴκοσι ὀκτώ ἀπὸ δωρεές. Τόμοι περιοδικῶν ἀγοράστηκαν δώδεκα καὶ δωρήθηκαν δέκα ὀκτώ. Ἐγινε μίᾳ ἀνταλλαγῇ βιβλίου καὶ μίᾳ περιοδικοῦ. Λεξικὸ ἀγοράστηκε ἓνα καὶ δωρήθηκε ἓνα ἀκόμη. Ἀνάτυπα εἰσῆλθαν δέκα πέντε.

Συνοπτικά: Τὸ Κέντρο ἀπόκτησε ἐλάχιστα βιβλία, τὰ περισσότερα ἀπὸ δωρεές. Οἱ προτάσεις ἀγορᾶς βιβλίων δὲν ἔχουν ἐκτελεστεῖ μέχρι αὐτῆ τῆ στιγμῆ.

Γιὰ τὴν εὐρυθμῆ λειτουργία τῆς βιβλιοθήκης δημιουργήθηκε στὸν Η.Υ. Βάση Δεδομένων, ἡ ὁποία περιλαμβάνει τὰ περιοδικὰ ποῦ ἐναπόκεινται στὴ Βιβλιοθήκη τοῦ Κέντρου, μὲ προοπτικὴ νὰ ἐπεκταθεῖ καὶ στὰ βιβλία.

Η'. Χειρόγραφα. Εἰσῆχθησαν μόνο (4) τέσσερα χειρόγραφα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἓνα ὡς δωρεὰ καὶ τρία τῶν ἐρευνητῶν τοῦ Κέντρου. Μέχρι τέλος Νοεμβρίου θὰ καταγραφοῦν ἀκόμη τέσσερα. Συνολικὰ ἀπὸ τὰ ὀκτώ χειρόγραφα ἓνα εἶναι δωρεὰ καὶ ἑπτὰ προέρχονται ἀπὸ τὶς ἐρευνητικὲς ἀποστολὲς τῶν ἐρευνητῶν τοῦ Κέντρου.

Θ'. Μεταβολὲς στὸ προσωπικόν. Χρέη προσωρινῆς Διευθύνσεως ἐκτελεῖ ἡ κ. Γιακουμάκη Ἐλευθερία. Τὸ δυναμικὸ τοῦ Κέντρου αὐτῆ τῆ στιγμῆ ἀποτελεῖται ἀπὸ 13 ἄτομα. Ἀπὸ αὐτὰ 6 εἶναι ἐρευνητές (τρεῖς Β' βαθμίδας, δύο Γ', ἓνας Δ'), ἓνας ἀνένταχτος, δύο εἶναι γραφεῖς-ἀποδελτιωτὲς τοῦ Κέντρου, καὶ 4 φιλόλογοι ἀποσπασμένοι ἀπὸ τὴ Μέση Ἐκπαίδευση.

Ι'. Συμμετοχὴ σὲ συνέδρια. Σημαντικὴ εἶναι πάντοτε ἡ παρουσία τῶν ἐρευνητῶν τοῦ Κέντρου σὲ ἐπιστημονικὰ Συνέδρια. Κατὰ τὸ 1992 ἔλαβαν μέρος οἱ:

Γιακουμάκη Ἐλευθερία: α) Α' Πανελλήνιο διαλεκτολογικὸ συνέδριο στὴ Ρόδο (26-30 Μαρτίου 1992) μὲ θέμα: «Βυζαντινὴ ἑλληνικὴ καὶ νεοελληνικὲς διάλεκτοι».

β) Στὴν ἡμερίδα «Κρήτη: Ἱστορία καὶ πολιτισμὸς» (3 Ἰουλίου 1992) μὲ θέμα «Εἶναι ἡ κρητικὴ διάλεκτος γλῶσσα ἀκτινοβολίας;».

Κατσουλῆας Σταῦρος: Α' Πανελλήνιο διαλεκτολογικὸ συνέδριο στὴ Ρόδο μὲ θέμα: «Κύρια φωνητικὰ φαινόμενα στὸ ἰδίωμα τοῦ Καστελλορίζου».

Μπασέα-Μπεζαντάκου Χριστίνα: Α' Πανελλήνιο διαλεκτολογικὸ συνέδριο στὴ Ρόδο μὲ θέμα: «Σημασιολογικὴ ἐξέλιξη ὀρισμένων ἀρχαϊσμῶν σὲ νεοελληνικὰ ἰδιώματα».

Νάκας Ἀθανάσιος: Α' α) Πανελλήνιο διαλεκτολογικὸ συνέδριο στὴ Ρόδο μὲ θέμα: «Ὁ Παπαδιαμάντης, ἡ δημοτικὴ καὶ τὸ Σκιαθίτικο ἰδίωμα».

β) Ἐτήσιο Γλωσσολογικὸ συνέδριο τοῦ Τομέα Γλωσσολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης μὲ θέμα: «Ἡ ἀντίθεση ὡς σχῆμα λόγου;».

γ) Θα συμμετάσχει στο 'Επιστημονικό διήμερο πού θα έχει θέμα: «Γλώσσα και διαφήμιση» με ανακοίνωση «Κίνδυνος για την ελληνική γλώσσα από ξένες παρεμβολές».

Τσουκνίδας Γεώργιος: α) Α' Πανελλήνιο συνέδριο «'Η Νάξος δια μέσου τῶν αἰώνων» (3-6 Σεπτεμβρίου 1992) με θέμα: «Ρηματικά ουσιαστικά στὸ ἰδίωμα τῆς 'Απειράνθου».

β) ΣΤ' Πανελλήνιο συνέδριο «'Ο 'Όλυμπος στοὺς αἰῶνες» στὴν 'Ελασσόνα (25-27 Σεπτεμβρίου 1992) με θέμα: «'Ο τύπος ζ'νάρ' τῶν ἰδιωμάτων τῆς περιοχῆς 'Ελασσόνας».

γ) Α' 'Επιστημονικό συνέδριο 'Εταιρείας Ναυπακτικῶν Μελετῶν (16-18 'Οκτωβρίου 1992) με θέμα: «Ρηματικά ουσιαστικά στὰμπολιάρικα τῆς Ναυπακτίας».

Συνοπτικά: Οἱ ἐρευνητὲς ἔλαβαν μέρος σὲ πολλὰ Γλωσσολογικά συνέδρια με ανακοινώσεις.

ΙΑ' Λοιπὴ ἐργασία. Τὴ διευθέτηση τοῦ 'Αρχείου ἔχει ἀναλάβει ἡ Διευθύνουσα τὸ Κέντρο κ. 'Ελευθερία Γιακουμάκη πού βοθεῖται κυρίως ἀπὸ τοὺς γραφεῖς Μπελιᾶ 'Αλίκη καὶ Κοτσίρα 'Αθανάσιο. Τὴν τακτοποίηση τῶν βιβλιοθηκῶν καὶ τὴν ἔνταξη τῶν νέων βιβλίων ἔχει ἀναλάβει ὁ ἐρευνητὴς κ. Κατσουλᾶς Σταῦρος. Σὲ τεχνικά προβλήματα τῶν ὑπολογιστῶν καθὼς καὶ στὴν ὀργάνωση βάσεων δεδομένων οὐσιαστικὴ ὑπῆρξε ἡ συμβολὴ τοῦ κ. 'Αγγελου 'Αφρουδάκη. Γενικά ὅμως ὅλοι οἱ ἐρευνητὲς, ὁσάκις τοὺς ἀνετέθη ἐργασία, τὴν ἐξετέλεσαν πρόθυμα.

Τὸ ἔτος 1992 μπορούμε νὰ τὸ χαρακτηρίσουμε ὡς ἔτος γενικῆς ἀναδιοργάνωσης πού ἐλπίζουμε νὰ καρποφορήσει καὶ νὰ προχωρήσουν ἀπρόσκοπτα οἱ βασικὲς ἐργασίες τῆς σύνταξης τοῦ Λεξικοῦ καὶ τῆς ἔκδοσης κατ' ἔτος τοῦ «Λεξικογραφικοῦ Δελτίου». Σὲ περίπτωσι πού τὸ Κέντρο προμηθευτεῖ ἠλεκτρονικοὺς ὑπολογιστὲς, θὰ βοθηθεῖ τὸ ἔργο μας σημαντικά. Για τὴν πορεία ὅμως ἔκδοσης τοῦ Λεξικοῦ με ταχύτερους ρυθμούς, προτείνουμε στὴν 'Ακαδημία νὰ ζητήσῃ με ἀπόσπαση πενήντα φιλόλογους, οἱ ὅποιοι, ἀφοῦ ἐνημερωθοῦν με σεμινάρια ἀπὸ τοὺς ἐρευνητὲς γιὰ τὸν τρόπο σύνταξης, μπορούν νὰ ἀποτελέσουν ὁμάδες ἐργασίας ὑπὸ τὴν ἐποπτεία τῶν ἐρευνητῶν ἐκάστη, πού θὰ ἀναλάβουν τὴν σύνταξη τμήματος τοῦ Λεξικοῦ. Τὸν τελικὸ ἔλεγχο τῆς ἐργασίας θὰ τὸν ἐπωμιστοῦν οἱ ἐρευνητὲς τοῦ Κέντρου. 'Ο ἀριθμὸς πού προτείνουμε εἶναι μικρὸς σχετικὰ με αὐτὸν πού ἀπασχολοῦν ἄλλες χώρες σὲ περίπου ὅμοιες λεξικογραφικὲς ἐργασίες, τῶν ὁποίων ἡ ἔθνικὴ γλώσσα δὲν ἔχει τὴ μακραίωνη συνέχεια τῆς ἐλληνικῆς οὔτε τὸ πολιτιστικὸ εὖρος της.

'Η Διευθύντρια

'Ελευθερία Γιακουμάκη